

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 19. september 2012 (19.09)
(OR. en)**

13950/12

**MI 567
COMPET 559
POLARM 5
COSDP 787
PESC 1130
COARM 205**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	3. julij 2012
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Uwe CORSEPIUS
Št. dok. Kom.:	COM(2012) 359 final
Zadeva:	Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o prenosu Direktive 2009/43/ES o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov znotraj EU

Delegacije prejmejo priloženi dokument Komisije COM(2012) 359 final.

Priloga: COM(2012) 359 final

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 29.6.2012
COM(2012) 359 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o prenosu Direktive 2009/43/ES o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih
proizvodov znotraj EU**

(Besedilo velja za EGP)

KAZALO

1.	Uvod	4
2.	Prenos s strani držav članic	5
3.	Področje uporabe Direktive: obrambni proizvodi.....	5
4.	Načelo predhodnega dovoljenja	6
4.1	Za prenos obrambnih proizvodov med državami članicami je potrebno predhodno dovoljenje za prenos	6
4.2	... vendar so možne tudi izjeme	6
4.2.1	Prenosi na vladne organe in oborožene sile ali iz njih, s strani mednarodnih organov ali za programe sodelovanja na področju oboroževanja	6
4.2.2	Prenosi, povezani s humanitarno pomočjo in nujnimi primeri	6
4.2.3	Prenosi za popravilo, vzdrževanje, razstavljanje ali prikaz	6
4.2.4	Dodatne izjeme.....	6
4.3	Dovoljenje za prehod ali vstop za obrambne proizvode, ki vstopajo na ozemlje države članice ali ga prehajajo	7
4.4	Sestavni deli	7
5.	Splošna, globalna in posamezna dovoljenja za prenos	8
5.1	Tri vrste dovoljenj za prenos	8
5.2	Splošna dovoljenja za prenos	8
5.2.1	Dobavitelji, ki bodo imeli korist od splošnih dovoljenj za prenos.....	8
5.2.2	Kategorije prejemnikov, ki obrambne proizvode prejmejo na podlagi splošnega dovoljenja za prenos	8
5.2.3	Vrste obrambnih proizvodov, ki se lahko prenesejo na podlagi splošnega dovoljenja za prenos.....	9
5.2.4	Registracija pred prvo uporabo splošnega dovoljenja za prenos	9
5.3	Globalna dovoljenja za prenos	9
5.4	Posamezna dovoljenja za prenos	9
5.5	Podatki dobaviteljev	10
5.6	Organi za izdajanje dovoljenj.....	10
6.	Certificiranje podjetij prejemnikov	10
6.1	Namen certificiranja	10
6.2	Merila za certificiranje	10

6.3	Prenos ključnih elementov certificiranja	11
6.4	Objava podatkov o certificiranih prejemnikih	11
6.5	Organi za certificiranje	11
6.6	Zaščitni ukrepi.....	12
7.	Izvoz po prenosu	12
8.	Kazni	12
9.	Izzivi pri prenosu.....	13
10.	Sklepna ugotovitev	13
	Priloga.....	14

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o prenosu Direktive 2009/43/ES o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov znotraj EU

(Besedilo velja za EGP)

1. UVOD

Cilj Direktive je poenostaviti pravila in postopke, ki veljajo za prenos obrambnih proizvodov znotraj EU¹, da se zagotovi ustrezno delovanje notranjega trga.

Do zdaj je zakonodaja v državah članicah v zvezi s prenosom obrambnih proizvodov znotraj Unije vsebovala neskladnosti. To bi lahko oviralo pretok proizvodov in izkrivljalo konkurenco na notranjem trgu, kar bi oviralo inovativnost, industrijsko sodelovanje in konkurenčnost obrambne industrije v Evropski uniji.

Izvajanje Direktive naj bi pripomoglo k odstranjevanju trgovinskih ovir za obrambne proizvode, spodbujalo skupne projekte proizvodnje, povečalo konkurenčnost evropskih obrambnih podjetij in prispevalo k utrditvi notranjega trga. Vzpostavljalci obrambnih sistemov bodo tako imeli možnost, da svoje dobavne verige odpirajo v predvidljivejših pogojih, povečajo ekonomije obsega in optimizirajo verigo proizvodnje obrambne opreme. Nova pravila lahko tudi ustvarijo priložnosti za MSP v tem sektorju, da bodo lahko vstopila v dobavno verigo v drugih državah članicah. Baza evropske obrambne industrije in tehnologije bi bila okrepljena. Direktiva bo pripomogla tudi k zmanjšanju upravnega bremena za gospodarske subjekte in uprave držav članic. Povečala bi se učinkovitost nadzora izvoza, saj bi lahko organi nadzora držav članic svoje vire osredotočili na najobčutljivejše prenose in tako ohranili visoke ravni varnosti. Poleg tega bo Direktiva pripomogla k večji zaščiti pred nezakonitimi prenosi, pri čemer bo omogočila sledljivost in poročanje o ponovnem izvozu, pa tudi okrepila vzajemno zaupanje s podobno mislečimi tretjimi državami.

Države članice so morale Direktivo prenesti najpozneje do 30. junija 2011, uporabljati pa bi jo morale od 30. junija 2012. Direktiva v členu 14 vzpostavlja odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in lahko spreminja nebitvene elemente Direktive (na primer njeno priložo). Odbor tudi pomaga Komisiji s spremljanjem držav članic med postopkom prenosa in izvajanja Direktive.

To poročilo izvaja člen 17(1) Direktive, ki zahteva, da Komisija predloži poročilo o prenosu s strani držav članic. To poročilo je bilo pripravljeno na podlagi nacionalnih pravnih besedil za prenos Direktive, ki so jih države članice sporočile Komisiji in so navedena v popolnem seznamu v Prilogi, podaja pa tudi prve ocene glede prihodnjih izzivov.

¹ Besedilo direktive navaja „prenos znotraj Skupnosti“. Po sprejetju Pogodbe o delovanju Evropske unije je (izraz) Skupnost nadomestila Unija.

2. PRENOS S STRANI DRŽAV ČLANIC

Čeprav obdobje za prenos, določeno v Direktivi, obsega več kot dve leti po objavi Direktive v *Uradnem listu EU*, je vse države članice niso uspele prenesti pravočasno.

Komisija je uradno obvestilo o nacionalni zakonodaji za prenos Direktive prejela od večine držav članic (20) (podrobnosti so v Prilogi). Ostale države članice so Komisijo obvestile, da so v poznejših fazah postopka.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zaradi nesporočanja v skladu s členom 258 PDEU za države članice, ki niso sporočile svojih nacionalnih pravil za prenos Direktive. Trenutno prenosa še ni sporočilo 7 držav članic. Ena država članica je sporočila delni prenos.

3. PODROČJE UPORABE DIREKTIVE: OBRAMBNI PROIZVODI

Direktiva se uporablja za obrambne proizvode, kakor so navedeni v njeni prilogi, ki je bila že dvakrat spremenjena, in sicer z Direktivo Komisije 2010/80/EU z dne 22. novembra 2010² in Direktivo Komisije 2012/10/EU z dne 22. marca 2012.³

Te spremembe so posledica člena 13(1) Direktive, ki predvideva, da bo Komisija posodobila seznam obrambnih proizvodov iz Priloge k Direktivi, tako da se natančno sklada s Skupnim seznamom vojaškega blaga Evropske unije.

Ta Skupni seznam vojaškega blaga Evropske unije je sprejet v okviru Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme⁴. V skladu s tem skupnim stališčem morajo države članice zagotoviti, da jim njihova nacionalna zakonodaja omogoča nadzor izvoza tehnologije in opreme, navedene na Skupnem seznamu vojaškega blaga Evropske unije. V skladu s Skupnim stališčem se države članice v nacionalnih seznamih vojaške tehnologije in opreme sklicujejo na Skupni seznam vojaškega blaga Evropske unije, ki pa jih neposredno ne nadomešča.

Svet ga posodablja letno, običajno zaradi spremembe „seznama streliva“, sprejetega v okviru „Wassenaarskega sporazuma o nadzoru nad izvozom konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo“, ⁵ ki obsega 22 glavnih vnosov o proizvodih, zasnovanih za vojaške namene, vključno z nekaterimi proizvodi iz kategorij, kot so (vendar ne omejene na) osebno orožje in lahko orožje (ter s tem povezano strelivo), tanki in druga vojaška oklepna vozila, bojna plovila (površinska in podvodna), oklepna/zaščitna oprema, zrakoplovi in zračna plovila brez posadke itd.

² UL L 308, 24.11.2010, str. 11.

³ UL L 85, 24.3.2012, str. 3.

⁴ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

⁵ Wassenaarski sporazum sestavlja 41 držav, sekretariat pa je na Dunaju. Njegov cilj je prispevati k regionalni in mednarodni varnosti s spodbujanjem preglednosti in večje odgovornosti pri prenosih konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo ter preprečevanjem destabilizirajočega kopičenja.

4. NAČELO PREDHODNEGA DOVOLJENJA

4.1. Za prenos obrambnih proizvodov med državami članicami je potrebno predhodno dovoljenje za prenos ...

Direktiva določa, da je za prenos obrambnih proizvodov med državami članicami potrebno predhodno dovoljenje za prenos (dovoljenje) (člen 4). Prenos je opredeljen kot „vsako prenašanje ali premik obrambnih proizvodov od dobavitelja k prejemniku v drugi državi članici“. Dovoljenje je dovoljenje, ki ga nacionalni organ države članice izda dobaviteljem za prenos obrambnih proizvodov prejemniku v drugi državi članici.

Vse države članice, ki so prenesle Direktivo, v celoti ali delno, so zahtevo po predhodnem dovoljenju vključile v svojo nacionalno zakonodajo.

4.2. ... vendar so možne tudi izjeme

4.2.1. Prenosi na vladne organe in oborožene sile ali iz njih, s strani mednarodnih organov ali za programe sodelovanja na področju oboroževanja

Države članice lahko odpravijo potrebo po predhodnem dovoljenju za prenos za prenose obrambnih proizvodov, če je dobavitelj ali prejemnik vladno telo ali del oboroženih sil oziroma če oskrbo izvajajo Evropska unija, Nato, IAEA ali druge medvladne organizacije zavoljo opravljanja svojih nalog. Prenosi, ki so potrebni za izvajanje programa sodelovanja na področju oboroževanja med državami članicami, so lahko prav tako izvzeti (člen 4(2)).

Te izjeme so izkoristile Bolgarija, Češka (samo v primeru oboroženih sil ali programa sodelovanja), Nemčija (samo v primeru vladnih organov in oboroženih sil), Estonija, Grčija, Francija, Litva, Madžarska (razen za programe sodelovanja), Malta, Nizozemska, Slovenija, Slovaška in Švedska.

4.2.2. Prenosi, povezani s humanitarno pomočjo in nujnimi primeri

Poleg tega lahko države članice odpravijo potrebo po predhodnem dovoljenju za prenos za prenose, ki so povezani s humanitarno pomočjo v primeru katastrofe ali pa so donacija v nujnih primerih.

To izjemo so izkoristile Bolgarija, Estonija, Grčija, Španija, Francija, Litva, Madžarska, Malta, Avstrija, Slovenija, Slovaška in Švedska.

4.2.3. Prenosi za popravilo, vzdrževanje, razstavljanje ali prikaz

Ker je cilj Direktive znatno zmanjšati upravno breme za organe za izdajanje dovoljenj in obrambno industrijo v EU, lahko države članice izvzamejo prenose obrambnih proizvodov, če je prenos potreben za popravilo, vzdrževanje, razstavljanje ali prikaz oziroma po njih.

To izjemo so izkoristile Bolgarija, Estonija, Grčija, Francija, Malta, Avstrija, Slovenija, Slovaška in Švedska.

4.2.4. Dodatne izjeme

Direktiva pooblašča Komisijo, da na zahtevo države članice ali na svojo lastno pobudo vključi dodatne izjeme, kadar prenos poteka v okoliščinah, ki ne vplivajo na javni red ali javno

varnost, če je potreba po predhodnem dovoljenju za prenos postala neskladna z mednarodnimi zavezami držav članic po sprejetju te direktive ali kjer je to potrebno za medvladno sodelovanje.

Komisija take zahteve še ni prejela, niti ni opredelila posebne potrebe po dodatnih izjemah.

4.3. Dovoljenje za prehod ali vstop za obrambne proizvode, ki vstopajo na ozemlje države članice ali ga prehajajo

Ena od novosti Direktive je odprava dovoljenja za „prehod“ in „vstop“, tj. prevoz obrambnih proizvodov prek ene ali več držav članic, ki niso država članica porekla ali država članica prejemnica, brez poseganja v uporabo določb, potrebnih za varstvo javnega reda ali javne varnosti, kot je med drugim varnost prometa. To pomeni, da bi morale za prenos obrambnih proizvodov znotraj EU zadoščati splošno, globalno ali posamezno dovoljenje države članice porekla (glej podrobnosti v točki 5).

V vseh državah članicah, ki so prenesle Direktivo, za prenose znotraj EU ne bo zahtevano dovoljenje za prehod in vstop, razen za izjeme, predvidene v Direktivi. Nemčija, na primer, bo zahtevala splošno dovoljenje za vstop in prehod samo za vojno orožje. Nizozemska bo vzpostavila prejšnji sistem obveščanja. Madžarska bo zahtevala dovoljenje za prehod samo za določene kategorije proizvodov in ohranila dovoljenja za vstop.

S tem zmanjšanjem števila potrebnih dovoljenj in upravnega bremena naj bi se precej poenostavil prenos obrambnih proizvodov znotraj EU, zmanjšale naj bi se upravne zahteve za podjetja in izboljšala varnost oskrbe držav članic.

4.4. Sestavni deli

Sestavni deli obrambnih proizvodov v Direktivi zavzemajo posebno mesto. Številne transakcije med obrambnimi podjetji v EU so povezane s sestavnimi deli, ki so od dobavitelja (ta je pogosto MSP) preneseni vzpostavljalcu obrambnih sistemov, ki prejet sestavni del vgradi v večji podsistem (npr. sonar) ali večji sistem (npr. podmornico). Podjetja za vgradnjo običajno proizvajajo velike orožne sisteme, pri čemer vgradijo sestavne dele proizvajalca, ki ima morda sedež v drugi državi članici (npr. konektorje, ki bodo vgrajeni v zrakoplov).

Čeprav Direktiva uradno ne opredeljuje sestavnih delov, člen 4(7) zahteva, da države članice določijo pogoje dovoljenj za prenos za sestavne dele na podlagi ocene občutljivosti prenosa, ob upoštevanju, med drugim, narave sestavnih delov v zvezi s proizvodi, v katere bodo vključeni, in v zvezi s katero koli končno uporabo končnega proizvoda, ki lahko zbujajo zaskrbljenost, ter pomembnosti sestavnih delov v zvezi s proizvodi, v katere so vključeni.

Razen če države članice menijo, da je prenos sestavnih delov občutljiv, države članice ne smejo uvesti nobenih izvoznih omejitev za take sestavne dele, če prejemnik zagotovi izjavo o uporabi, s katero izjavlja, da sestavni deli, za katere velja navedeno dovoljenje za prenos, so ali bodo vgrajeni v njegove proizvode in jih zato pozneje kot takih ni mogoče prenesti ali izvoziti, razen za vzdrževanje ali popravilo (člen 4(8)).

Države članice, ki so v celoti prenesle Direktivo, so te določbe upoštevale v sprejetih nacionalnih ukrepih.

5. SPLOŠNA, GLOBALNA IN POSAMEZNA DOVOLJENJA ZA PRENOS

5.1. Tri vrste dovoljenj za prenos

Pred sprejetjem Direktive je bila izdaja posameznih dovoljenj najobičajnejše upravno orodje v večini držav članic. Pred vsakim prenosom je bilo zahtevano posamezno dovoljenje, ki je prineslo s tem povezane postopke in stroške. Zato Direktiva uvaja dve novi kategoriji dovoljenj, splošna in globalna dovoljenja, ki bodo poenostavila postopke, povezane s prenosi. S tema novima vrstama dovoljenj bo imela evropska obrambna industrija korist od učinkovite, celovite in zanesljive dobavne verige ob vsakem nakupu opreme v drugi državi članici.

Vse države članice, ki so prenesle Direktivo, so v svojo zakonodajo vključile vse tri vrste dovoljenj: splošna, globalna in posamezna, z ustreznimi pogoji, predvidenimi v Direktivi.

5.2. Splošna dovoljenja za prenos

5.2.1. Dobavitelji, ki bodo imeli korist od splošnih dovoljenj za prenos

Splošna dovoljenja za prenos dobaviteljem s sedežem v državi članici dovoljujejo izvajanje prenosov obrambnih proizvodov, ki so določeni v dovoljenju, kategorijam prejemnikov, ki se nahajajo v drugi državi članici (člen 5). Dobavitelji morajo izpolnjevati pogoje, ki so dodani splošnemu dovoljenju, ali pa zaprositi za globalno ali posamezno dovoljenje.

Splošno dovoljenje za prenos je objavljeno, posamezni zahtevek za prenos pa pri tem dovoljenju ni potreben. Dobaviteljem, ki izpolnjujejo te pogoje, omogoča, da prenašajo proizvode brez nadaljnjih formalnosti v tej fazi. Države članice bodo prenose nadzorovale naknadno.

Ta vrsta dovoljenja bo za dobavitelje precej poenostavila postopke za manj občutljive prenose. Ker analiza vsakega primera posebej ne bo potrebna za vse prenose, bodo lahko države članice svoja prizadevanja za nadzor osredotočile na občutljivejše prenose.

5.2.2. Kategorije prejemnikov, ki obrambne proizvode prejmejo na podlagi splošnega dovoljenja za prenos

V splošnih dovoljenjih za prenos bi morale biti določene kategorije prejemnikov, ki se nahajajo v drugi državi članici. Te kategorije prejemnikov vključujejo „certificirana podjetja“, oborožene sile države članice ali naročnika na obrambnem področju, ki nabavlja za izključno uporabo oboroženih sil države članice. Splošna dovoljenja za prenos se uporabljajo tudi, kadar se prenos izvede za namene prikaza, ocene in razstave ali za namene vzdrževanja in popravila, če je prejemnik izvorni dobavitelj obrambnih proizvodov (člen 5(2)).

Vendar Direktiva daje državam članicam možnost, da te kategorije prejemnikov razširijo ali dodajo prenose, ki se izvedejo v druge namene.

Splošna dovoljenja bodo na voljo v vseh državah članicah, ki so za navedene kategorije Direktivo prenesle v celoti. Tako Slovenija predvideva splošna dovoljenja samo za oborožene sile in certificirane prejemnike, medtem ko bodo v drugih primerih veljale izjeme glede dovoljenja; Španija prav tako predvideva splošna dovoljenja za prenose, povezane z operacijami NATA in NAMSE; Bolgarija, Grčija, Ciper in Malta predvidevajo splošna dovoljenja za programe sodelovanja iz člena 5(3).

5.2.3. Vrste obrambnih proizvodov, ki se lahko prenesejo na podlagi splošnega dovoljenja za prenos

Države članice imajo pravico, da določijo vrsto dovoljenja za prenos za obrambne proizvode ali kategorije teh proizvodov (člen 4(5)).

Več držav članic, npr. Estonija, Španija, Francija, Ciper, Nizozemska in Portugalska, je svoj seznam splošnih dovoljenj že sporočilo Komisiji. Kljub temu se pričakuje, da bodo države članice seznam s področjem uporabe proizvodov in drugimi pogoji njihovih splošnih dovoljenj objavile najpozneje do 30. junija 2012, tj. roka za izvedbo Direktive.

5.2.4. Registracija pred prvo uporabo splošnega dovoljenja za prenos

Države članice lahko določijo pogoje registracije pred prvo uporabo splošnega dovoljenja za prenos (člen 5(4)). Bolgarija, Češka, Španija, Francija, Grčija, Avstrija, Malta, Nizozemska, Portugalska in Slovenija so na primer to zahtevo uvedle v zakonodajo.

Poleg tega morajo dobavitelji v razumnem času obvestiti pristojne organe države članice, s katere ozemlja želijo prenesti obrambne proizvode, o tem, da nameravajo prvič uporabiti splošno dovoljenje za prenos (člen 8(2)). Tako registracijo bo zahtevalo več držav članic, na primer Grčija, Francija, Ciper, Latvija, Avstrija, Slovaška, Slovenija in Švedska.

Države članice lahko določijo dodatne informacije, ki se lahko zahtevajo o obrambnih proizvodih, ki so preneseni na podlagi dovoljenja za prenos. Ta določba lahko državam članicam pomaga pri ugotavljanju istovetnosti dobaviteljev, ki dejansko uporabljajo splošna dovoljenja, tako da lahko pristojni organi po potrebi preverijo evidence dobavitelja.

5.3. Globalna dovoljenja za prenos

Globalno dovoljenje za prenos je predhodno dovoljenje, ki ga nacionalni organ države članice posameznemu dobavitelju na njegovo zahtevo izda za prenos določenih proizvodov nekaterim prejemnikom brez količinskih omejitev za obdobje 3 let, ki ga je mogoče obnoviti (člen 6). Poenostavitev je mogoča zato, ker globalna dovoljenja za prenos ne veljajo za eno samo pošiljko, ampak se lahko uporabijo za več prenosov v daljšem obdobju. Zlasti koristna so lahko pri rednih pošiljkah stalnim strankam ali za MSP z omejenim katalogom.

Izkušnje v nekaterih državah članicah so pokazale, da globalna dovoljenja prinašajo precejšnje možnosti za poenostavitve. Na primer, ko je Francija v letu 2002 uvedla možnost globalnih dovoljenj na podlagi seznama sodelujočih podjetij (ki je bila namenjena zlasti MSP), je prvih 35 izdanih dovoljenj nadomestilo 1 250 posameznih dovoljenj, kar pomeni precejšnje zmanjšanje upravnih postopkov.

Globalna dovoljenja za prenos bodo, kakor to zahteva Direktiva, na voljo v vseh državah članicah, ki so prenesle Direktivo. Komisija ni prejela nobenih informacij o kategorijah proizvodov, za katera bodo veljala globalna dovoljenja.

5.4. Posamezna dovoljenja za prenos

Posamezna dovoljenja za prenos so dovoljenja, ki jih nacionalni organ države članice posameznemu dobavitelju izda za en prenos in določeno količino proizvodov. Treba bi jih bilo uporabljati samo v primerih, določenih v členu 7: kadar so omejena na en prenos, kadar je to potrebno za zaščito bistvenih varnostnih interesov države članice ali iz razlogov javnega

reda ali kadar je to potrebno za spoštovanje mednarodnih obveznosti in zavez držav članic. Posamezna dovoljenja za prenos se lahko prav tako uporabijo, kadar država članica upravičeno meni, da dobavitelj ne bo mogel upoštevati pogojev za globalna ali splošna dovoljenja za prenos.

Merila za izdajo posameznih dovoljenj za prenos so torej omejevalna. Posamezna dovoljenja za prenos naj bi se uporabljala v omejenem številu primerov. V prihodnosti naj bi se večina prenosov znotraj EU izvajala na podlagi splošnih in globalnih dovoljenj, posamezna dovoljenja pa se bodo uporabljala samo za najobčutljivejše proizvode.

Komisija ni prejela nobenih informacij o kategorijah proizvodov, za katere bodo veljala posamezna dovoljenja.

5.5. Podatki dobaviteljev

Dobavitelji prejemnikom in organom predložijo informacije in vodijo ustrezno evidenco o prenosih ter tako omogočijo ustrezen nadzor.

Vse države članice, ki so v celoti prenesle Direktivo, so v svojo nacionalno zakonodajo vključile določbe o obveščanju, poročanju in vodenju evidence. Na primer, dobavitelji v Španiji in na Nizozemskem morajo zadevnim organom zagotoviti informacije vsakih 6 mesecev, dobavitelji na Madžarskem pa vsake 3 mesece. Obdobje vodenja evidence je po državah različno, in sicer na Švedskem znaša 3 leta, na Irskem in Cipru 7 let, v Bolgariji in Franciji pa 10 let.

5.6. Organi za izdajanje dovoljenj

V različnih državah članicah dovoljenja izdajajo različne institucije, ne samo ministrstva za obrambo, kot npr. na Portugalskem in v Franciji, ampak tudi druge institucije, kot so urad za trgovinska dovoljenja na Madžarskem, ministrstvo za gospodarske zadeve na Nizozemskem ali agencija za neširjenje orožja in nadzor izvoza na Švedskem.

6. CERTIFICIRANJE PODJETIJ PREJEMNIKOV

6.1. Namen certificiranja

Certificiranje je eden ključnih elementov Direktive in uvaja nov pristop v sistem nadzora prenosov obrambnih proizvodov. Namen certificiranja prejemnikov je določiti njihovo zanesljivost za sprejemanje obrambnih proizvodov na podlagi splošnega dovoljenja za prenos, izdanega v drugi državi članici. Je ukrep za krepitev zaupanja in orodje za krepitev naknadnega nadzora. Zmanjšalo bo tveganje glede nezakonitih prenosov in povečalo sledljivost obrambnih proizvodov, prenesenih na podlagi splošnega dovoljenja za prenos.

6.2. Merila za certificiranje

Direktiva določa skupna merila za certificiranje v vsej EU (člen 9(2)). Certificiranje je namenjeno zagotavljanju „jamstev“ državam članicam in dobaviteljem v zvezi z izkušnjami podjetja prejemnika na področju obrambnih dejavnosti, njegovo skladnostjo z ustreznimi zakonskimi zahtevami (zlasti na področju ponovnega izvoza) ter zanesljivostjo in kakovostjo njegovih programov in strukture notranjega nadzora. Certificiranje zlasti potrjuje, da so za

zaščito blaga, vključno z neopredmetenimi sredstvi (tehnologije, strokovno znanje in izkušnje, programska oprema itd.), uvedeni ustrezni ukrepi za preprečevanje tveganja.

Te določbe ustvarjajo potrebo po novem pravnem in institucionalnem okviru v državah članicah. Da bi olajšala prenos Direktive, je Komisija sprejela Priporočilo 2011/24/EU z dne 11. januarja 2011 o certificiranju obrambnih podjetij v skladu s členom 9 Direktive 2009/43/ES,⁶ ki zagotavlja smernice glede meril za certificiranje. Njegov glavni namen je zagotoviti usklajeno razlago in uporabo meril za certificiranje, da bodo lahko, na primer, dovoljenja hitreje vzajemno priznana. Priporočilo poziva države članice, da ga uporabijo najpozneje do 30. junija 2012.

6.3. Prenos ključnih elementov certificiranja

V skladu z nacionalnimi ukrepi za prenos, ki so jih sporočile države članice, so države članice, ki so Direktivo prenesle v celoti, vzpostavile elemente, potrebne za certificiranje prejemnikov obrambnih proizvodov. Te države članice so imenovalе pristojne organe, kot to zahteva člen 9(1), in določile merila za zanesljivost, predvidena v členu 9(2). Na splošno nacionalne zakonodaje predvidevajo priznanje dovoljenj, ki jih izdajo druge države članice (člen 9(6)). Poleg tega so države članice, ki so v celoti prenesle Direktivo, vzpostavile ustrezne mehanizme za spremljanje skladnosti z merili za certificiranje in uporabo potrebnih popravilnih ukrepov, kakor to zahteva člen 9(5) in 9(7).

6.4. Objava podatkov o certificiranih prejemnikih

Države članice morajo objaviti in redno posodablјati seznam prejemnikov, ki so prejeli dovoljenje, ter o tem obvestiti Komisijo, Evropski parlament in druge države članice. Direktiva tudi določa, da mora Komisija na svoji spletni strani objaviti centralni register prejemnikov, ki jih certificirajo države članice (člen 9(8)).

V ta namen je Komisija ustvarila zbirko podatkov CERTIDER. Ta sistem je bil zasnovan v sodelovanju z namensko delovno skupino, ki so jo sestavljali predstavniki držav članic. Sistem so preizkusili in potrdili predstavniki držav članic, ki bodo v register vnašali podatke o certificiranih podjetjih prejemnikih. Zbirka podatkov CERTIDER je na voljo na spletni strani: <http://www.ec.europa.eu/enterprise/sectors/defence/certider/>.

6.5. Organi za certificiranje

Države članice imenujejo pristojne organe za izdajo dovoljenj prejemnikom s sedežem na njihovih zadevnih ozemljih, ki so prejeli obrambne izdelke na podlagi dovoljenj za prenos, ki so jih izdale druge države članice.

To nalogo v različnih državah članicah opravljajo različne institucije, na primer ministrstvo za obrambo v Grčiji, Franciji, Sloveniji in na Portugalskem, ministrstvo za industrijo na Češkem in v Španiji ter ministrstvo za gospodarstvo v Avstriji, na Nizozemskem, Slovaškem in v Litvi.

⁶ UL L 11, 15.1.2011, str. 62.

6.6. Zaščitni ukrepi

Direktiva ponuja možnost začasnega preklica splošnega dovoljenja za certificirane prejemnike v drugi državi članici v posameznih primerih in pod posebnimi pogoji (člen 15). Zagotavlja tudi mehanizem za obveščanje drugih držav članic in Komisije.

Več držav članic, npr. Bolgarija, Irska, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Avstrija, Slovenija, Slovaška in Švedska, se je odločilo za vključitev teh določb v svojo nacionalno zakonodajo.

7. IZVOZ PO PRENOSU

Izvoz obrambnih proizvodov urejajo določbe Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP. Direktiva izrecno določa, da ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede izvozne politike obrambnih proizvodov (člen 1(2)).

Vendar lahko dovoljenja za prenos vsebujejo posebne omejitve za izvoz v tretje države. V zvezi s tem člen 4(6) od držav članic zahteva, naj določijo vse pogoje dovoljenj za prenos, vključno s kakršnimi koli omejitvami izvoza obrambnih proizvodov pravnim in fizičnim osebam v tretjih državah, med drugim ob upoštevanju tveganj za spoštovanje človekovih pravic, ohranitev miru, varnosti in stabilnosti, ki jih predstavlja prenos.

Države članice morajo zagotoviti, da prejemniki obrambnih proizvodov pri vložitvi zahtevka za izvozno dovoljenje za obrambne proizvode, za katere veljajo izvozne omejitve, njihovim pristojnim organom sporočijo, da spoštujejo pogoje navedenih omejitev, po potrebi tudi, da so prejele zahtevano soglasje države članice porekla (člen 10). Države članice, ki so Direktivo prenesle v celoti, so te določbe vključile v svoje nacionalne zakonodaje.

Države članice morajo zagotoviti, da izvoznik pri opravljanju formalnosti za izvoz pri carinskem uradu predloži dokazilo, da so pridobljena vsa potrebna izvozna dovoljenja (člen 11(1)). Zahtevani carinski postopki so vzpostavljeni v vseh državah članicah, ki so prenesle Direktivo.

Več držav članic, npr. Bolgarija, Irska, Grčija, Ciper, Madžarska, Portugalska in Slovenija, je izkoristilo možnost iz člena 11(2) glede odloga postopka izvoza z njihovega ozemlja za obdobje največ 30 dni.

Države članice, ki določijo, da se smejo carinske formalnosti za izvoz obrambnih proizvodov opravljati samo pri določenih carinskih uradih, Komisiji sporočijo imena pooblaščenih carinskih uradov (člen 11(4)). Komisija mora ta podatek objaviti v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*. Zaenkrat so to možnost v svojo zakonodajo vključile samo Bolgarija, Grčija in Švedska.

8. KAZNI

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb, ki izhajajo iz izvajanja Direktive (člen 16). Učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni so dragoceni ukrepi, ki so potrebni za postopno vzpostavljanje vzajemnega zaupanja med državami članicami, morajo pa tudi zadoščati za zagotovitev izvajanja določb Direktive, zlasti glede spoštovanja skupnih meril za certificiranje in omejitve nadaljnje uporabe obrambnih proizvodov po prenosu.

Vse države članice, ki so prenesle Direktivo, so v svoje nacionalne zakonodaje vključile določbe o kaznih. Kazni so upravne kazni (na Madžarskem in Češkem) ali pa kombinacija upravnih kazni in zapora (Irska, Malta in Švedska).

9. IZZIVI PRI PRENOSU

Kot je bilo že navedeno, v prihodnosti še vedno čakajo izzivi glede dokončanja prenosa Direktive v nacionalno zakonodajo v vseh državah članicah in, kar je najpomembneje, glede ustreznega izvajanja Direktive. Zato se bodo poenostavila pravila in postopki za prenos obrambnih proizvodov v EU, s tem pa bo zagotovljeno ustrezno delovanje notranjega trga v sektorju obrambe.

Čeprav bi morala biti Priloga k Direktivi vedno enaka Skupnemu seznamu vojaškega blaga Evropske unije, se je v praksi pokazalo, da postopek spremembe Priloge traja vsaj sedem mesecev. Zato se od Skupnega seznama vojaškega blaga Evropske unije razlikuje vsaj sedem mesecev na leto. Poleg tega morajo države članice prenesti Direktivo Sveta, ki spreminja Prilogo, za kar je potreben nacionalni zakonodajni ali upravni postopek. Zato je mogoče sklepati, da nacionalne zakonodaje, ki prenašajo Prilogo, nikoli ne bodo enake Skupnemu seznamu vojaškega blaga Evropske unije, ki velja v zadevnem obdobju, razen če države članice Skupni seznam vojaškega blaga Evropske unije prenesejo brez čakanja na spremembo Priloge. Ta neskladja za nacionalne organe in obrambna podjetja v EU prinašajo pravne in upravne razlike ter so v nasprotju z namenom zakonodajnega organa glede jasne povezave med Prilogo k Direktivi in Skupnim seznamom vojaškega blaga Evropske unije.

Komisija meni, da je treba poenostaviti postopek za usklajitev Priloge Direktive in Skupnega seznama vojaškega blaga Evropske unije. To vprašanje bo Komisija v sodelovanju s Svetom in Evropskim parlamentom še nadalje analizirala.

10. SKLEPNA UGOTOVITEV

Direktiva 2009/43/ES se uporablja na področju notranjega trga, zanj pa zaradi varnostnih posledic zaenkrat veljajo številne izjeme s strani držav članic. Direktiva bo prispevala h krepitvi notranjega trga, zmanjšanju upravnega bremena, krepitvi industrijske baze evropske obrambe ter večjemu povezovanju in zanesljivosti oskrbe. Izboljšala bo tudi učinkovitost nadzora izvoza, pri čemer bo upoštevala varnostne cilje držav članic.

Prenos Direktive v večini držav članic je pomemben korak naprej pri povezovanju notranjega trga na področju obrambe. Pravočasen prenos je državam članicam predstavljal izziv. Kljub temu stopnja prenosa kaže na dobro vključevanje ključnih elementov Direktive v nacionalno zakonodajo, tj. poenostavljenega sistema za izdajo dovoljenj, ki je skladen po vsej EU, Skupnega seznama vojaškega blaga, ki nadomešča prejšnje različne sezname streliva, določene na nacionalni ravni, in certificiranje obrambnih podjetij, zaradi česar se bosta povečala vzajemno zaupanje in skupno priznavanje zanesljivosti obrambnih podjetij.

Komisija bo s pomočjo odbora pozorno spremljala prenos in izvajanje Direktive z namenom, da državam članicam pomaga v celotnem procesu in pravočasno opredeli njihove potrebe. Komisija bo preverjala izvajanje ter o tem poročala Evropskemu parlamentu in Svetu do 30. junija 2016⁷.

⁷ V skladu s členom 17(2).

Priloga

Seznam nacionalnih ukrepov za prenos⁸

Država članica	Nacionalni ukrepi za prenos, kot so bili sporočeni Komisiji	Zadnje stanje prenosa, kot je bilo sporočeno Komisiji
Belgija	-	<p>V regiji glavnega mesta Bruselj bi morala biti zakonodaja Parlamentu predložena aprila 2012</p> <p>V flamski regiji je bil zakonodajni postopek zaključen 6. junija 2012</p> <p>V valonski regiji bi morala biti zakonodaja Parlamentu predložena aprila 2012</p>
Bolgarija	Odredba št. 56 o nadzoru izvoza obrambnih proizvodov ter Akt o blagu z dvojno rabo z dne 25. marca 2011	Preneseno v celoti
Češka	Zakon o spremembi Zakona št. 38/1994 o zunanji trgovini z vojaškim blagom in spremembi Zakona št. 455/1991, o trgovanju z dovoljenjem (Akt o trgovinskih dovoljenjih), kakor je bil spremenjen, in Zakon št. 140/1961, kazenski zakonik, kakor je bil spremenjen, z dne 20. julija 2011	Preneseno v celoti
Danska	Zakon št. 413 o spremembi Zakona o orožjih in razstrelivih ter Zakona o vojaški opremi z dne 9. maja 2011	Delno preneseno
Nemčija	Zakon za prenos Direktive 2009/43/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti z dne 27. julija 2011	Preneseno v celoti

⁸

Nacionalni izvedbeni ukrepi, ki so jih sporočile države članice, so na voljo na spletni strani: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:72009L0043:SL:NOT>.

Es tonija	Zakon o strateškem blagu z dne 12. julija 2011	Preneseno v celoti
Irska	S.I. št. 346 iz leta 2011 Uredba Evropskih skupnosti (prenosi obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti) iz leta 2011	Preneseno v celoti
Grčija	Zakon št. 4028 z dne 11. novembra 2011 s spremembami določb Zakona 2168/1993, ki ureja vprašanja v zvezi z orožjem, strelivom, eksplozivnimi snovmi in eksplozivnimi napravami ter druge določbe	Preneseno v celoti
Španija	Kraljevi odlok 844/2011 z dne 17. junija o spremembi Kraljevega odloka 2061/2008 z dne 12. decembra, ki odobrava nadzor nad zunanjo trgovino z obrambnim materialom, drugim materialom ter blagom z dvojno rabo in tehnologijami	Preneseno v celoti
Francija	Zakon št. 2011-702 z dne 22. junija 2011, povezan z nadzorom uvoza in izvoza obrambnih proizvodov, s poenostavitvijo prenosov obrambnih proizvodov v EU ter z obrambnimi in varnostnimi trgi Uredba št. 2011-1467 z dne 9. novembra 2011 v zvezi z uvozom in izvozom obrambnih proizvodov zunaj EU in prenosi znotraj EU Sekundarna zakonodaja za izdajanje splošnih dovoljenj	Preneseno v celoti
Italija	-	Zakonodajni postopek je bil zaključen 30. maja 2012, vendar informacije o nacionalnih ukrepih niso bile sporočene
Ciper	Uredbe o nadzoru blaga (prenosi obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti), 2011	Preneseno v celoti
Latvija	Spremembe vladne uredbe št. 657 z dne 20. julija 2010 o postopkih za izdajo ali zavrnitev izdaje	Preneseno v celoti

	dovoljenj za strateško blago in drugih dokumentov, ki se nanašajo na pretok strateškega blaga, z dne 28. junija 2011	
Litva	<p>Zakon Republike Litve o spremembi zakona Republike Litve o nadzoru strateškega blaga, št. XI-1616 (Uradni list, 2011, št. 128-6052) z dne 11. oktobra 2011</p> <p>Kazenski zakonik Republike Litve št. VIII-1968 (Uradni list, 2000, št. 89-2741)</p> <p>Zakon o spremembi kazenskega zakonika Republike Litve št. IX-1495 (Uradni list, 2003, št. 38-1733)</p> <p>Zakon št. IX-2511 o spremembi in dopolnitvi Zakonika o upravnih prekrških (Uradni list, 2004, št. 166-6060) (v nadaljevanju – Zakonik o upravnih prekrških Republike Litve)</p> <p>Odredba št. V-766 litovskega ministra za nacionalno obrambo z dne 7. julija 2011 o spremembi Odredbe št. V-1216 z dne 29. decembra 2009 o odobritvi Skupnega seznama vojaškega blaga (Uradni list, 2011, št. 92-4400)</p> <p>Odredba št. 1B-393 generalnega direktorja litovske carinske službe z dne 11. junija 2010 o spremembi Odredbe št. 1B-351 z dne 25. junija 2009 o odobritvi klasifikatorja carinskih organov (Uradni list, 2010, št. 70-3528)</p>	Preneseno v celoti
Luksemburg		Parlament naj bi nacionalne ukrepe sprejel 13. junija 2012

Madžarska	Vladna uredba št. 160/2011 z dne 18. avgusta 2011 o odobritvi izvoza, uvoza, prenosa in tranzita vojaške opreme in storitev ter certificiranju podjetij	Preneseno v celoti
Malta	Zakon o blagu in storitvah z dne 8. novembra 2011	Preneseno v celoti
Nizozemska	Odlok o spremembi odloka o strateški opremi z dne 30. septembra 2011 Izvedbena uredba o strateški opremi z dne 8. novembra 2011 Zakon z dne 22. junija 1950 o pregonu in gospodarskih kaznivih dejanjih Predpisi državnega sekretarja za gospodarske zadeve, kmetijstvo in inovacije z dne 28. oktobra 2011 glede izdajanja splošnih dovoljenj	Preneseno v celoti
Avstrija	Zakon o zunanji trgovini 2011 z dne 28. aprila 2011	Preneseno v celoti
Poljska	-	Zakonodajni postopek poteka od marca 2012
Portugalska	Zakon 37/2011 z dne 22. junija 2011	Preneseno v celoti
Romunija	-	Ni sporočila informacij
Slovenija	Uredba o soglasjih za proizvodnjo in dovoljenjih za promet z vojaškim orožjem in opremo ter predhodnih dovoljenjih za uvoz, izvoz, tranzit in prenos obrambnih proizvodov z dne 20. julija 2011	Preneseno v celoti
Slovaška	Zakon o trgovini z obrambnimi proizvodi in o spremembah nekaterih zakonov z dne 19. oktobra 2011	Preneseno v celoti
Finska	-	Zakonodajni postopek je bil zaključen 14. junija 2012, vendar informacije o nacionalnih ukrepih niso bile sporočene
Švedska	Zakon o spremembi Zakona o	Preneseno v celoti

	vojaški opremi (1992:1300) z dne 9. junija 2011 Carinski predpisi in smernice (TFS 1997:35) o strelivu Odlok SFS 2011:850 o spremembi Odloka 1992:1303 o vojaški opremi	
Združeno kraljestvo	Odlok o nadzoru izvoza 2008	Veljavna zakonodaja Združenega kraljestva je delno usklajena z Direktivo